

2023елның «17» гыйнвары

96 номер

КАРАР

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районнының Матюшино авыл жирлеге территориясендә төзекләндөрү өлкәсендәгэ муниципаль контроль турында нигезләмә хакында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль закон, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районнының "Матюшино авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районнының Матюшино авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районнының Матюшино авыл жирлеге территориясендә төзекләндөрү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне (кушымта нигезендә) расларга.
2. Әлеге каарны Интернет телекоммуникация чөлтәрендәге Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча һәм интернет телекоммуникация чөлтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында урнаштырылган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районнының рәсми сайтында-<http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).
3. Әлеге каарар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
4. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

**Башлык-Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы Матюшино**

*Лаеш муниципаль районның
Матюшино авыл жирлеге советының
2023 елның «17» гыйнварындағы 96 номерлы Каарына
куышымта*

**Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районның Матюшино
авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль
контроль турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындағы нигезләмә контролль органның Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районның Матюшино авыл жирлеге территорииясен, законнар белән аларны бозган өчен административ һәм жаваплылыкның башка төрләре каралган, төзекләндерү кагыйдәләре таләпләрен юридик затлар, индивидуаль эшқуарлар, гражданнар тарафыннан үтәү эшчәнлеген оештыру һәм башкару кагыйдәләрен билгели.

1.2. Төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән мәжбүри таләпләрне үтәү, шул исәптән социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларыннан инвалидларның файдалана алуын тәэммин итү таләпләрен юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданнар тарафыннан үтәү муниципаль контроль предметы булып тора.

1.3. Муниципаль контроль Лаеш муниципаль районның Матюшино авыл жирлеге Башкарма комитеты (алга таба - Контроль орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру эшчәнлеге житәкчелеген Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районның Матюшино авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе башкара.

1.5. Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыручи вазыйфаи затлар исемлеге контроль органның күрсәтмә акты (алга таба - инспекторлар) белән билгеләнә.

1.6. Шул ук контроль объектларына карата профилактик чаралар үткәргән вазыйфаи затлар тарафыннан контроль (күзәтчелек) чаралары үткәрү тыела.

1.7. Инспекторларның хокуклары һәм бурычлары "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 29 статьясы (алга таба - 248-ФЗ Федераль законы) белән регламентланы.

1.8. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга бәйле максатларда контроль орган документлар һәм (яисә) алар карамагында шушы

документлар һәм (яисә) белешмәләр булган башка органнардан, шул исәптән электрон рәвештә, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, белешмәләр булган оешмалардан түләүсез нигездә документларны һәм (яисә) белешмәләр ала.

Документларны һәм (яисә) белешмәләрне ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында тапшыру, мәгълүматны ачу, шул исәптән N 248-ФЗ Федераль законында каралган очракларда әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр белән танышу дәүләт һәм башка сакланучы сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алыш гамәлгә ашырыла.

1.9. Муниципаль контроль объектлары түбәндәгеләр:

контрольдә тотылучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмаулары), алар кысаларында төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләр үтәлөргә тиеш, шул исәптән эшчәнлекне гамәлгә ашыручы контрольлек итүче затларга карата куела торган гамәлләр (гамәл кылмау);

- биналар, биналар, корылмалар, линия объектлары, территорияләр, шул исәптән су, жир һәм урман кишәрлекләрен, жиназлар, җайланмалар, предметлар, материаллар, транспорт чаралары һәм контрольдә тотыла торган затлар файдалана һәм (яисә) алардан файдалана торган һәм төзекләндерү өлкәсендә зарури таләпләр куела торган башка объектлар (алга таба - житештерү объектлары).

2. Зыян (зыян) китерү куркынычы категориясе

2.1. Муниципаль контроль профилактик чаралар һәм контроль чаралар сайлауны билгеләүче зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү, аларны карап тоту (шул исәптән тикшерелә торган мәжбүри таләпләр күләме), интенсивлык һәм нәтижәләр ясау рисклары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта контроль орган даими нигездә зыян (зыян) китерү куркынычын бәяләү һәм идарә итү өчен кулланыла торган белешмәләрне (зыянны) мониторинглау (жыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алу) үткәрелә.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зыян) китерү куркынычының түбәндәге категорияләренең берсенә кертелергә мөмкин (алга таба - риск категориясе):

шактый куркыныч;
уртача куркыныч;
жицелчә дәрәҗәдәге куркынычлылык;
түбән куркыныч.

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын риск категориясенә кертү критерийлары әлеге Нигезләмәнен 1 нче күшымтасы белән билгеләнгән.»;

2.4. Контроль объектын куркынычының бер категориясенә кертү ел саен аның характеристикаларын расланган куркыныч критерийлары белән чагыштыру нигезендә Контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторы булып контроль объектының параметрларына туры килү яисә килмәве тора, алар үзләре мәжбүри таләпләрне бозу дип саналмый, ләкин закон тарафыннан саклана

торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булуын югары дәрәҗәдә раслый.

2.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу риск индикаторлары исемлеге әлеге Нигезләмәнен 3 нче күшымтасында билгеләнгән.

2.6. Контроль объекты билгеле бер риск категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән риск категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль органы объектның куркынычлылыкның башка категориясе критерийларына туры килүе турында яисә куркынычлылык критерийлары үзгәрү турында белешмәләр кергән көннән соң биш эш көне эчендә контроль объектының куркынычлылык категориясен үзгәртү турында карар кабул итэ.

3. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалау

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль орган түбәндәгә профилактик чараплар төрләрен уздыра:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүне игълан итү;
- 4) консультация бирыү;
- 5) профилактик визит.

3.1. Мәжбүри таләпләрне үтәү һәм хокук куллану практикасын гомумиләштерү мәсьәләләре буенча контрольдә торучы һәм башка кызыксынучы затларга хәбәр итү.

3.1.1. Контроль орган «Интернет» чөлтәрендәгә рәсми сайтында (алга таба – рәсми сайт), массакүләм мәгълүмат чарапларында, контрольдә тотучы затларның шәхси кабинетлары аша (алар булганда) һәм башка рәвешләрдә мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотучы һәм башка кызыксынган затларга мәгълүмат житкерүне гамәлгә ашыра.

Контроль орган Лаеш муниципаль районның "Интернет" чөлтәрендәгә рәсми сайтында 248-ФЗ Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә билгеләнгән белешмәләрне урнаштыра һәм аны актуаль хәлдә tota.

3.1.2. Муниципаль контрольне оештыруның һәм уздыруның хокук куллану практикасын гомумиләштерү ел саен гамәлгә ашырыла.

Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча контроль орган Контроль органының хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре белән доклад әзерләүне тәэммин итэ (алга таба - доклад).

Контроль орган доклад проекты буенча гавами фикер алышуны тәэммин итэ.

Доклад контроль органы житәкчесе тарафыннан раслана һәм рәсми сайтта ел саен, хокук куллану практикасын гомумиләштерү елыннан соң килүче елның 30 гыйнварыннан да соңга калмыйча урнаштырыла.

3.2. Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турынdagы кисәтүне игълан итү.

3.2.1. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуга юл қуймау турында кисәтүне (алга таба - кисәтү) игълан итэ, әгәр мәжбүри таләпләрне бозуның

әзерләнә торган очраклары яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турында белешмәләр булса һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китергән йә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы тудырган, һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэммин иту чарапарын күрергә тәкъдим итә.

3.2.2. Кисәту Россия Икътисадый үсеш министрлыгының "Контроль (кузәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рәвешләре турында" 2021 елның 31 мартандагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча төzelә.

3.2.3. Контрольдә тотылуучы зат кисәту алган көннән соң ун эш көне эчендә кисәтүгә карата контроль органга карата каршылык бирергә хокуклы.

3.2.4. Каршы килүдә булырга тиеш:

- 1) каршы килү жибәрелә торган контроль орган исеме;
- 2) индивидуаль эшкуар яисә граждан булган юридик затның исеме, фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңғысы), шулай ук контактлы телефон номеры (номеры), электрон почта адресы (адресы) һәм контрольдә тотыла торган затка жавап жибәрелергә тиешле почта адресы;
- 3) кисәту датасын һәм номерын;
- 4) контрольдә тотылуучы зат иғълан ителгән кисәтүләр нигезендә дәлилләр;
- 5) контрольдә тотыла торган зат кисәтү алу датасын;
- 6) шәхси имза һәм дата.

3.2.5. Кирәк була калса, контрольдә торучы зат каршылык белдерүенде үз дәлилләрен раслау өчен тиешле документларны яисә аларның таныкланган күчермәләрен күшүмтә итеп бирә.

3.2.6. Контроль орган аны алганнын соң унбиш эш көне эчендә кисәтүгә карата каршылыкны карый.

3.2.7. Каршылыкны карау нәтиҗәләре буенча контроль орган түбәндәге карапларның берсен кабул итә:

- 1) кисәту формасындагы каршылыкны канәгатьләндерә;
- 2) баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, каршылыкны канәгатьләндерүдән баш тарта.

3.2.8. Контроль орган кисәтүгә карата ризасызылык белдерелгән көннән соң биш эш көненнән дә соңга калмычка каршы килү нәтиҗәләре турында контрольдә тотыла торган затка хәбер итә.

3.2.9. Шул ук нигезләр буенча каршылыкның кабат жибәрү рөхсәт ителми.

3.2.10. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуга юл куелмау турында иғълан ителгән кисәтүләрне исәпкә ала һәм башка профилактик чарапар һәм контроль чарапар үткәрү өчен тиешле мәгълүматларны куллана.

3.3. Консультация биры

3.3.1. Контрольдә тотучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультация биры муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

- 1) контроль чарапар уздыру тәртибе;
- 2) контроль чарапар уздыру ешлыгы;

3) контроль чараптар нәтижәләре буенча караптар кабул итү тәртибе;

4) контроль орган караптарына шикаять белдерү тәртибендә.

3.3.2. Инспекторлар контрольлек итүче затларга һәм аларның вәкилләренә консультацияләр бирә:

1) телефон буенча телдән аңлатмалар рәвешендә, видео-конференцияләмтә аша, шәхси кабул итүдә яисә профилактик чара, контроль чара уздыру барышында;

2) контрольдә тотыла торган затларның һәм аларның вәкилләренең контролль органы вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган бертиплө мөрәҗәгатьләр (10 нан артык бер типтагы мөрәҗәгатьләр) буенча язма аңлатма бирүнен рәсми сайтында урнаштыру юлы белән.

3.3.3. Инспекторлар тарафыннан һәр мөрәҗәгать итүченең шәхси кабул итүндә шәхси консультацияләр 10 минуттан артмаска тиеш.

Телефон аша сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.3.4. Контроль орган контрольдә торучы затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.3.5. Контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә язма консультация бирү түбәндәгө мәсьәләләр буенча башкарыла:

1) контроль орган караптарына шикаять белдерү тәртибе;

3.3.6. Контрольдә тотылучы зат 2006 елның 02 маенданы Федераль законда билгеләнгән срокларда язма жавап бирү турындагы гаризаны жибәрергә хокуклы. "Россия Федерациясе гражданнарының мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында" 59-ФЗ номерлы.

3.3.7. Контроль орган үткәрелгән консультацияләрне исәпкә ала.

3.4. Профилактик визит

3.4.1. Профилактик визит контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә формасында инспектор тарафыннан йә видео-конференция-элемтә куллану юлы белән уздырыла.

Профилактика визитының дәвамлылыгы эш көне дәвамында ике сәгаттән артмый.

3.4.2. Инспекторга карата мәжбүри профилактик визит үткәрә:

1) күпфатирлы йортлар белән идарә итү өлкәсендә эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контролльек итүче затлар мондый эшчәнлек башланганнан бирле бер елдан да соңга калмыйча (эшчәнлек башлану турында мәгълүматлар булганда);

2) шактый риск категориясенә кертелгән контроль объектлары контроль объектын курсәтелгән категориягә керту турында карап кабул ителгән көннән алыш бер елдан да соңга калмыйча.

3.4.3. Контроль орган контрольдә тотылучы затка профилактика визитын үткәрү турында аны үткәрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр жибәрә.

Контроль астындагы зат, аны үткәрү датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, мәжбүри профилактик визит үткәрүдән баш тартырга хокуклы.

3.4.4. Профилактика визиты йомгаклары буенча инспектор профилактик визит үткәрү турында акт төзи, әле Нигезләмәнең 3 нче күшымтасы нигезендә формада.

3.4.5. Контроль органы үткәрелгән профилактик визитларны исәпкә алып бара.

4. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

4.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль түбәндәге планлы һәм планнан тыш тикшерү чараларын үткәрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, күчмә тикшерү-контрольдә тотылучы затлар белән үзара бәйләнештә;

мәжбүри таләпләрне үтәүне күзәтү, күчмә тикшерү - контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлек түбәндәгеләр була:

инспектор һәм контрольдә торучы зат яки аның вәкиле арасында очрашу, телефон аша һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры бәйләнеш);

документлар, башка материаллар сорату;

инспекторның контрольдә тотылучы зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында булуы (инспекторның һәркем өчен мөмкин булган житештерү объектларында булу очракларыннан тыш).

4.1.3. Контрольдә торучы зат белән үзара аралашканда Контроль орган тарафыннан башкарыла торган контроль чаралар үткәрү нигезләре::

1) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен яисә контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау;

2) контроль чаралар үткәрү планына кертелгән контроль чараларны үткәрү вакыты житү;

2) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданың хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча үтәү қысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

5) N 248-ФЗ Федераль законының 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очракларда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында контроль орган каарын үтәү срокы тәмамлану.

Контроль чаралар контроль органның вәкаләтле вазыйфаи затларының биренмәре, шул исәптән федераль закон белән билгеләнгән очракларда, контроль органның эш планындагы биренмәрне дә кертеп, инспекторлар тарафыннан үзара бәйләнешсез үткәрелә.

4.1.4. Планлы һәм планнан тыш контроль чаралары, контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелми торган чаралардан тыш, инспектор һәм тикшерү чарасын үткәрүгә жәлеп ителә торган затлар тарафыннан түбәндәге Контроль гамәлләр башкару юлы белән үткәрелә:

- карау;
- сораштыру;
- язма аңлатмалар алу;
- документларны теркәү;
- экспертиза.

4.1.5. Контрольдә тотылучы зат белән хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткәрү өчен, шулай ук документар тикшерү белән үзара 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелгән Контроль органның вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карапы кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне, күчмә тикшерүне үткәрүгә карата әлеге контроль чарасын үткәрү турында нигезләмәнең әлеге пунктының беренче абзацында каралган карап кабул итү таләп ителми.

Контроль (кузәтчелек) чараларын үткәрү турында карап формалары Россия Икътисади үсеш министрлыгының "Контроль (кузәтчелек) органы тарафыннан файдаланыла торган документларның типовой формалары турында" 2021 N 151 боерыгы белән расланды.

4.1.6. Контроль чаралар Контроль органның контроль чараларын үткәрү турындагы карапында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булганда, контроль органы тикшерү чараларын үткәрүгә эксперtlарны, билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткәрүгә жәлеп ителә торган эксперtlар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән эксперtlарны жәлеп итә.

4.1.7. Инспектор контрольдә тотылган зат белән үзара хезмәттәшлек итүне күздә тоткан контроль чара тәмамлангач, Россия Икътисади үсеш министрлыгының 2021 елның 31 мартандагы боерыгы белән расланган форма буенча контроль чара акты (алга таба шулай ук - акт) төзелә. №151 "Контроль (кузәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик формалары турында".

Мондый чараны уздыру нәтиҗәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очракта, контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Актка мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар теркәлә.

Контроль чараны үткәргендә тутырылган тикшерү кәгазыләре актка беркетелергә тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерүнең Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән башка тәртибе ачыкланмаган очракта, акт мондый

чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урыны буенча рәсмиләштерелә.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серләрне тәشكіл иткән контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралған таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль (кузәтчелек) чарасы актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килемешмәгән очракта, контролъдә торучы зат шикаятынә әлеге Нигезләмәнен 5 булегендә каралған тәртиптә жибәрергә хокуклы.

4.2. Контроль чаралар нәтижәләре буенча контроль орган тарафыннан күрелә торган чаралар

4.2.1. Контроль чарасы үткәргендә контролъдә торучы зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралған вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта Контроль органы бурычлы:

контроль чара актын рәсмиләштергәннән соң, контролъдә торучы затка, аларны бетерүнен тиешле срокларын күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне (алга таба - күрсәтмә) ачыкланган бозуларны бетерү турында, әмма алты айдан артык булмаган (документар тикшерү уздырганда күрсәтмә документар тикшерү тәмамланғаннан соң биш эш көненнән дә соңга калмычка) һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә, шулай ук контроль рәвешендәге федераль законда каралған башка чараларга зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар уздыру турында күрсәтмә бирергә;

1) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау яисә аны бетерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралған чараларны, биналарны, корылмаларны, корылмаларны, корылмаларны, жиһазларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (файдалануны) тыю турындагы һәм алар тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы һәм аны булдырмау ысуулары турындагы мәгълүматның гражданнар, оешмалар игътибарына мөмкин булган теләсә нинди ысулы белән илтеп житкерү хакында, тикшерү үткәргендә гражданның, объектка ия булган һәм (яисә) алардан файдаланучы оешмалар, биналарны, корылмаларны, корылмаларны, корылмаларны, корылмаларны, корылмаларны, жайланмаларны, транспорт чараларын һәм башка объектларны, мондый объектларны, мондый объектларны һәм башка объектларны төзүне тыю турындагы таләбе белән судка мөрәҗәгать итүгә кадәр кичекмәстән барып житәргә.

3) контроль чара барышында жинаяты билгеләре яисә административ хокук бозу ачыкланса, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп итү чараларын күрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне контролъдә тотуны гамәлгә ашыру, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне тикшереп тору, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү мөмкинлеген булдырмау, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, әгәр мондый чара законнарда каралған булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү

турынdagы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр аның үтәлешен тәэмmin итү буенча чаралар күрергә;

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү, башка чаралар үткәрү буенча рекомендация бирү турынdagы мәсьәләне карапга.

4.2.2. Күрсәтмә әлеге Нигезләмәнең 4 нче күшымтасы нигезендә форма буенча рәсмиләштерелә. 4.2.3. Контрольдәге зат күрсәтмәне үтәү срокы чыкканчы, мәжбүри таләпләрне бозуларның ачыкланган очракларын бетерүне раслый торган документлар hәм белешмәләр күшүп, күрсәтмәнең үтәлеше турында контроль органга хәбәр итә. 4.2.4. Әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән каарны контрольдә торучы зат тарафыннан үтәү срокы тәмамланганнан соң йә контроль органы күрсәтелгән каар белән билгеләнгән документларны hәм белешмәләрне тапшырганчы йә мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү кысаларында мәгълүмат алган очракта, тапшырылган документлар hәм алынган мәгълүматлар нигезендә, каарларның үтәлешен бәяли.

4.2.5. Күрсәтмәне контролльдә тотучы зат тарафыннан үтәү очрагында, контроль орган контролльек итүче затка күрсәтмәнең үтәлеше турында хәбәрнамә жибәрә.

4.2.6. Күрсәтелгән документлар hәм контролльек итүче зат тарафыннан алар нигезендә яисә мәжбүри таләпләрне (куркынычсызлык мониторингы) үтәүне күзәтү кысаларында алынган мәгълүмат нигезендә тапшырылмаса, каарның үтәлеше турында нәтиҗә ясау мөмкин түгел, Контроль орган әлеге каарның үтәлешен инспекция визиты, рейд тикшерүе яки документтар тикшерү юлы белән бәяли.

Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча кабул ителгән каарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, урынга барып тикшерү уздыру рөхсәт ителә.

4.2.7. Әлеге Нигезләмәнең 4.2.6 пунктында каалган контроль чараны үткәрү нәтижәләре буенча Контроль орган каарның тиешенчә үтәлмәве яки тиешенчә башкаралмавы ачыкланса, ул әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктынdagы 1 пунктчасында каалган каарны, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтеп, яңә контролльдә тотучы затка тапшыра.

Күрсәтмәне үтәмәгәндә, Контроль орган, әгәр мондый чара законнарда каалган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турыndagы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр аның үтәлешен тәэмmin итү чараларын күрә.

4.3. Планлы тикшерү чаралары

4.3.1. Планлы контроль чаралар чираттагы календарь елына контроль орган тарафыннан төзелә торган hәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле планлы тикшерү чаралары планы нигезендә үткәрелә.

4.3.2. Билгеле бер риск категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру төре, дәвамлылыгы зыян (зарар) китерү рискенә туры китереп билгеләнә.

4.3.3. Контроль орган планлы тикшерү чараларының түбәндәгө төрлөрен үткәрергә мөмкин:

- инспекция визиты;
- рейд тикшерүе;
- документар тикшерү;
- кучмә тикшерү.

4.3.4. Шактый риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чараларын үткәрү вакыты – 3 елга бер тапкыр.

Уртача һәм жиңелчә риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чараларын үткәрү вакыты – 4 елга бер тапкыр.

Түбән риск категориясенә кертелгән контроль объектына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

4.4. Планнан тыш контроль чаралар

4.4.1. Планнан тыш контроль чаралар документлар һәм кучмә тикшерүләр, инспекция визиты, рейдлар карау, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, кучмә тикшерү рәвешендә уздырыла.

4.4.2. Планнан тыш контроль чарасын үткәрү турындагы карап мәжбүри таләпләрне бозуның риск индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

4.4.3. Планнан тыш контроль чаралар, үзара бәйләнешсез планнан тыш тикшерү чараларыннан тыш, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенең 1, 3-5 пунктларында каралган нигезләр буенча үткәрелә.

4.4.4. Планнан тыш тикшерү чарасы прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булса, әлеге чара мондый килештерүдән соң үткәрелә.

4.5. Документар тикшерү

4.5.1. Документар тикшерү астында контроль органының урнашу урыны буенча үткәрелә торган контроль чара аңлана, аның предметы-контрольдә тотылучы затларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләр, шулай ук аларның эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм контроль (күзәтчелек) органының мәжбүри таләпләрен һәм каарларын үтәү белән бәйле документлар.

4.5.2. Контроль органы карамагында булган документларда булган белешмәләрнең дөреслеге нигезле шик тудыра яки бу белешмәләр контрольдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирми икән, Контроль орган контрольдә торучы зат адресына документар тикшерү барышында карап тикшерү өчен кирәkle башка документларны тапшыру таләбен җиберә.

Әлеге таләп алынганнан соң ун эш көне эчендә контрольдә тотылучы зат таләпләрдә күрсәтелгән документларны Контроль органга җибәрергә тиеш.

4.5.3. Документлар буенча тикшерү үткәрү срокы ун эш көненнән артмаска тиеш.

Күрсәтелгән срокта түбәндәгө вакыттан чор кертелми:

1) контроль орган тарафынан контрольдә тотучы затка таләпләрне, таләпләрдә күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырганчы, документтар тикшерү барышында карау өчен кирәkle документларны тапшырырга;

2) контрольдә торучы затка контроль органы мәгълуматын жибәргәннән соң чор:

контрольдә тотылучы зат биргән документларда хatalар hәм (яки) каршылыкларны ачыклау турында;

тапшырылған документлардагы белешмәләрнең, контроль органдагы документлардагы hәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләрнең туры кilmәve турында hәм таләпләр күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшыру вакытына кадәр язма рәвештә язарга тиеш.

4.5.4. Документтар тикшерү барышында кылышына торган контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) язма аңлатма алу;
- 2) документлар таләп итү;
- 3) экспертиза.

4.5.5. Язма аңлатмалар инспектор тарафынан контрольдә тотучы заттан яки аның вәкиленнән, шаһитлардан соратып алышырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы ике эш көненнән дә соңға калмычча ирекле формада язма аңлатмалар бирә.

Язма аңлатма язулары ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфаи затлар яки оешма хезмәткәрләре, контрольдә торучы граждан, аларның вәкилләре, шаһитлары сүзләреннән язма аңлатмалар төзергә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәk булганды текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дөрес язулары турында билгे ясылар hәм аны төзү датасын hәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

4.5.6. Контроль чара үткәрү барышында инспектор контрольдә торучы затка, контрольдә торучы зат тарафынан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү өчен кирәkle hәм (яки) әһәмиятле булган документларны hәм (яки) аларның күчермәләрен, шул исәптән фотосурәтләр, аудио hәм видеоязмалар, мәгълумат базалары, мәгълумат банкларын, шулай ук электрон мәгълуматны йөрту чарапарын таләп итәргә (жибәрергә) хокуклы.

Контрольдә тотылучы зат әлеге таләп алынган көннән алыш 10 эш көне эчендә таләп ителә торган документларны Контроль органына жибәрә йә үтенечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә инспекторга документлар бирүнең мөмкин булмавы турында, аның дәвамында контрольдә тотыла торган зат теркәлә торган документларны тапшырырга мөмкин булган сәбәпләрне hәм срокны күрсәтеп, хәбәр итә.

Фотосурәт материалларыннан, аудио- hәм видеоязмалардан, мәгълумат базаларыннан, мәгълуматлар банкларыннан, шулай ук мәгълумат йөртүчеләргә документлар тикшерүен үткәрү вакытына контроль чарапарны

башкару өчен кирәкле мәгълүматны карау һәм эзләү хокуклары булган логин һәм пароль рәвешендә бирелә.

4.5.7. Экспертиза контроль орган күшүү буенча эксперт яки эксперт оешмасы тарафынан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контролльдә тотылуучы зат (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алыш барган) урыны буенча да, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төренә бәйле һәм һәр конкрет очракта контроль орган һәм эксперт оешмасы арасындағы килешү буенча индивидуаль рәвештә билгеләнә.

Экспертиза нәтижәләре эксперт бәяләмәсе белән контроль орган тарафынан расланган форма буенча рәсмиләштерелә.

4.5.8. Актны рәсмиләштерү документтар тикшерү үткәрү тәмамланган көнне Контроль органы урнашкан урын буенча башкарыла. Документлар буенча тикшерү акты формасы Россия Икътисади үсеш министрлыгының 2021 елның 31 мартаңдағы боерыгы белән расланган. N 151.

4.5.9. Акт контроль органы тарафынан контролльдә тотыла торган затка документлар тикшерүе тәмамланғаннан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча 248-ФЗ Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә жибәрелә.

4.5.10. Планнан тыш документтар тикшерү прокуратура органнары белән килешмичә генә үткәрелә.

4.6. Күчмә тикшерү

4.6.1. Өлеге Нигезләмә максатларында күчмә тикшерү астында житештерү объектларына ия һәм (яки) алардан файдаланучы конкрет контролльлек итүче зат белән, мондый зат тарафынан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, шулай ук контроль органы каараллары үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә торган комплекслы тикшерү чарасы анлашыла.

4.6.2. Күчмә тикшерү контролльдә тотылуучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) урнашу (эшчәнлек алыш бару) урыны буенча үткәрелә.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеоэлемтә ярдәмендә үткәрелергә мөмкин.

4.6.3. Күчмә тикшерү түбәндәгеләр мөмкин булмаган очракта үткәрелә:

1) Контроль органы карамагында булган яки ул соратып ала торган документларда һәм контролльдә торучы затның аңлатмаларында булган белешмәләрнең тулылыгы һәм дөреслеге белән танышырга;

2) контролльдә тотылуучы затның һәм (яки) аның карамагындағы һәм (яки) кулланылуучы контроль объектларының әлеге Нигезләмәнен 4.24 пунктындағы икенче абзацында күрсәтелгән урынга чыкмыйча, эшчәнлегенең, гамәлләрнең (гамәл кылмавының) һәм контролль чараларының башка тәре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләр кылуның мәжбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

4.6.4. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп, аны үткәрү очракларынан тыш, 57 статьясындағы 1

өлешенең 3-5 пунктлары нәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлеше нигезендә үткәрелергә мөмкин.

4.6.5. Контроль орган контрольдә тотылуучы затка күчмә тикшерүне үткәрү турында, күчмә тикшерүне үткәрү турындағы каарның күчермәләрен контрольдә тотылуучы затка жибәрү юлы белән, ул башланганчыга кадәр егерме дүрт сәгатьтән дә соңга калмыйча, хәбәр итә.

4.6.6. Инспектор күчмә тикшерү уздырганда контрольдә тотылуучы затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклығын, күчмә тикшерү үткәрү турындағы каарның күчермәсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларның Бердәм реестрындағы хисап номерын хәбәр итә.

4.6.7. Күчмә тикшерүне үткәрү вакыты ун эш көненнән дә артмый.

Бер кече эшкуарлық субъектына карата күчмә тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен илле сәгатьтән нәм микропредприятиеләр өчен унбиш сәгатьтән артмаска тиеш.

4.6.8. Күчмә тикшерү барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) карау;
- 2) сораштыру;
- 3) язма анлатмалар алу;
- 4) документлар таләп итү;
- 5) экспертиза.

4.6.9. Сораштыру дигэндә, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган телдән мәгълүматны, контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленән нәм шундый мәгълүмат булган башка затлардан алу буенча контроль эш аңлашыла.

Сораштыру нәтиҗәләре сораштырулар беркетмәсендә теркәлә, ул сораштырыла торган зат тарафыннан бирелгән белешмәләрнең дөреслеген раслый торган, шулай ук контроль чара актында алынган белешмәләр контроль чара өчен зур әһәмияткә ия булган очракта теркәлә.

4.6.10. Мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, тикшерү, сораштыру үткәргендә, инспектор мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү, аудио - нәм видеоязма, дәлилләрне теркәүнен башка ысулларын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган нәрберсенең кименде ике сурәте белән уздырыла.

Фотога төшерү нәм видеоязмаларны мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен қуллану дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.6.11. Контрольдә тотылуучы зат тарафыннан таләп ителә торган документларны, язмача анлатмаларны тапшыру, экспертиза үткәрү әлеге Нигезләмәнең 4.5.5, 4.5.6 нәм 4.5.7 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.6.12. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң инспектор Россия Икътисади үсеш министрлығының 2021 елның 31 мартаңдагы боерыгы белән билгеләнгән форма буенча күчмә тикшерү акты төзи. N 151.

Фотога төшерүү, аудио-һәм видеоязма үткәрү турындағы мәгълүмат тикшерү актында чагылдырыла.

Актны дистанцион багланыштар чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеоэлемтә аша чыгып тикшерү үткәргән очракта, Нигезләмәнен әлеге пункттындағы икенче абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.6.13. Күчмә тикшерүне үткәрү (эшчәнлек алыш бару) урыны буенча контролльдә тотылучы зат булмау сәбәпле, йә контролльлек итүче зат эшчәнлегенен фактта башкарылмавына бәйле рәвештә, йә күчмә тикшерүне үткәрү яисә тәмамлау мөмкинлегенә китергән контролльлек итүче затның бүтән гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бәйле рәвештә, инспектор сәбәпләрен күрсәтеп, күчмә тикшерү уздыру мөмкинлеге булмау турында акт төзи һәм контролльдә тотылучы затка 248-ФЗ номерлы Федеरаль законның 21 статьясындағы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контролль чаралар үткәрү мөмкинлеге турында хәбәр итә.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерүне үткәргәнчегә кадәр, әлеге чор кысаларында контролль гамәлләр кылырга хокуклы.

4.6.14. Контрольдә торучы зат шәхси эшмәкәр, граждан булганда, Контроль органга контролль чаралар уздырганда була алмау мөмкинлеге турында түбәндәге очракларда мәгълүматны тапшырырга хокуклы:

- 1) вакытлыча эшкә сәләтсезлек;
- 2) судларны, хокук саклау органнарын, хәрби комиссариатларны чакыру (хәбәрнамәләр, көн тәртибе) буенча тикшерү үткәрү турында карапда күрсәтелгән вакытка килү зарурлыгы;
- 3) Россия Федерациясе Жинаяты- процессуаль кодексы нигезендә контролль чаралар үткәргәндә булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чараларын сайлау;
- 4) хезмәт командировкасында булу.

Мәгълүмат кергәндә контролль чаралар үткәрү тикшерү органы тарафыннан индивидуаль эшкуар һәм гражданинның әлеге мәрәҗәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәклө вакытка күчерелә.

4.7. Инспекция визиты, рейд тикшерү

4.7.1. Тикшеренү визиты астында конкрет контролльдә тотылПроизводственная торган зат һәм (яисә) житештерү объектының хужасы (кулланучы) белән үзара хезмәттәшлек иту юлы белән уздырыла торган контролль (кузәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.7.2. Инспекция визиты контролльдә торучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) яки контролль объектының урнашу (эшчәнлек алыш бару) урыны буенча үткәрелә.

Инспекция визиты контролльдә тотыла торган затка һәм әлеге Нигезләмәнен 1.9 пункттында күрсәтелгән объектлар милекчеләренә алдан хәбәр итмичә уздырыла.

Контрольдә тотылучы затлар яки аларның вәкилләре инспекторның биналарга, корылмаларга, бүлмәләргә totкарлыксыз керә алуын тәэммин итәргә тиеш.

Инспекция визитын үткәрү вакыты бер урында яки бер житештерү объектында (территориядә) бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.7.3. Инспекция визиты барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;

г) мәжбүри таләпләр нигезендә контролльдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) яки контроль объектының урнашу (эшчәнлек алыш бару) урынында булырга тиешле документларны таләп итү.

Инспекция визитын дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеоэлемтә аша үткәрергә рөхсәт ителә.

4.7.4. Планнан тыш инспекция визиты бары тик прокуратура органнары белән килештереп, аны үткәрү очракларыннан тыш, 57 статьясындагы 1 өлешенең 3-5 пунктлары нәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлеше нигезендә генә үткәрелергә мөмкин.

118. Рейд тикшерүе астында, әлеге Нигезләмә максатларында, территориядә урнашкан берничә зат булган, алардан файдалана яки идарә итә торган житештерү объектларыннан файдалану (файдалану) буенча мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү максатларында үткәрелә торган контроль чара аңланыла.

4.7.6. Рейд тикшерүе әлеге Нигезләмәнең 1.9 пунктында күрсәтелгән объектларга хужа булуны, аннан файдалануны яисә идарә итүне гамәлгә ашыручи теләсә кайсы контроль астындагы затларга карата үткәрелә.

Рейд тикшерүе вакытында бер контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлек итү срогы бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.7.7. Рейд тикшерүе барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;
- г) документларны теркәү;
- д) экспертиза.

4.7.8. Житештерү объектларына ия булган, файдаланучы яисә идарә итүче контролльдә тотылган затлар рейд караулары барышында инспекторларга рейд тикшерүен үткәрү турындагы каарда күрсәтелгән житештерү объектларына, шулай ук барлык биналарга (торак биналардан тыш) тоткарлыксыз кереп йөрүне тәэммин итәргә тиеш.

4.7.9. Рейд барышында мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, инспектор рейд тикшерүе үткән урында, мәжбүри таләпләрне бозган һәр контролльдә торучы затка карата контроль чарасының актын төзи.

4.7.10. Рейд тикшерүе, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенең 3-5 пунктларына нәм 66 статьясындагы 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.7.11. Элеге Нигезләмәнең 4.7.3 һәм 4.7.7 пунктларында каралган контроль гамәлләр әлеге Нигезләмәнең 4.5.5 - 4.5.7, 4.6.9 - 4.6.11 пунктларына туры китереп башкарыла.

4.8. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы)

4.8.1. Контроль органы мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлык мониторингы) үтәлешен күзәткәндә Контроль органында булган контроль объектлары турында, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында килә торган мәгълүматларны, шулай ук «Интернет» чөлтәрендәге мәгълүматлар, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматларны, шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәүнең автоматик режимында эшләүче техник чараларыннан файдаланып алынган мәгълүматларны жыя, анализлый.

4.8.2. Эгәр мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлык мониторингы) үтәлешен күзәтү барышында зыян (заар) китерү яки закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (заар) куркынычы янау фактлары ачыкланса, мәжбүри таләпләрне бозулар турында, мәжбүри таләпләрне бозулар турында яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр тикшерү органы тарафыннан түбәндәге каарлар кабул ителергә мөмкин:

1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль (кузәтчелек) чарасын үткәрү турында каар;

2) кисәтү игълан итү турында каар;

248 - ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенең 1 пунктында каралган тәртиптә, мондый мөмкинлекне контроль рәвеше турында Федераль законда, контроль рәвеше турында Татарстан Республикасы Законында күрсәткән очракта, ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирү турында каар;

4) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 3 өлеше нигезендә контроль рәвеше турында Татарстан Республикасы законы, контроль рәвеше турында Татарстан Республикасы законы турындагы федераль законда шундый мөмкинлек күрсәтелгән очракта.

4.9. Күчмә тикшерү

4.9.1. Күчмә тикшерү дигэндә контролльдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү максатларында уздырыла торган контроль (кузәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.9.2. Күчмә тикшерү контролльдә торучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

4.9.3. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиалларының, Вәкиллекләренең, аерым структур бүлекчәләренең) урнашкан (эшчәнлек алыш бару), гражданинның эшчәнлек алыш бару урыны, контроль объектының урнашу урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контролльлек итүче зат белән хезмәттәшлек итү рөхсәт ителми.

Әлеге Нигезләмәнең 1.9 пунктында күрсәтелгән объектларда һәркем өчен мөмкин булган (чикләнмәгән затларга бару өчен ачылган) урыннарны карау гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.9.4. Урында карап тикшерүү контролълдэ торучы затка мэгълүмат бирмичэ үткэрелэ.

Бер объектта (бер-берсенэ ябын урнашкан берничэ объектта) урында карап тикшерүнэ уздыру вакыты, эгэр Федераль законда башкача билгеләнмәгән булса, бер эш көненнән дә артмый.

4.9.5. Урында карап тикшерү нәтижәләре буенча әлеге Нигезләмәнен 4.2.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган караплар кабул ителә алмый.

4.9.6. Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча инспектор 2 нөхчәдә беркетмә төзи, шуларның берсе контролъ затка тапшырыла, э икенчесе күчмә тикшерү алыш баручы инспекторда кала.

Контроль орган карапларына, Контроль орган вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү

5.1. Контроль орган карапларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата муниципаль контролъне гамәлгә ашырганда контролълдә тотылучы затларның хокукларын бозуга китергән караплары яисә гамәлләр (гамәл кылмау) кабул ителгән контролълдә тотыла торган зат шикаять белдерү хокукуына ия.

5.2. Контроль органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына), контроль органның муниципаль контролъне гамәлгә ашырганда контролълдә тотыла торган затларның хокукларын бозуга китергән карапларына карата Россия Федерациясе законнары нигезендә контролълдә тотыла торган зат тарафыннан шикаять бирелергә мөмкин.

Муниципаль контролънең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан
күрсәткечләре

6.1. Муниципаль контролъне гамәлгә ашыру өлешендә контролъ орган эшчәнлегенең нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү нәтижәлелек һәм нәтижәлелек күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.6. Контроль орган эшчәнлегенең нәтижәлелеге һәм эффективлыгы күрсәткечләре системасына керә:

6.1.1. 1) алар буенча максатчан (план) күрсәткечләр билгеләнә торган һәм контролъ орган аларга ирешүне тәэмин итәргә тиеш булган, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зиянны (заарны) минимальләштерү дәрәҗәсен, тиешле эшчәнлек өлкәсендә зиян (заар) китерү куркынычын бетерү дәрәҗәсен чагылдыра торган контролъ төренең төп күрсәткечләре

6.1.2. Контроль эшчәнлекне мониторинглау, аның анализы, аны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган проблемаларны ачыклау очен кулланыла торган күрсәткечләр һәм алар барлыкка килү куркынычын (зиянны) бетерү дәрәҗәсе һәм хезмәт, матди һәм финанс ресурслары күләме арасындағы нисбәтне харakterлый торган сәбәпләрне ачыклау, шулай ук контролълдә тотыла торган затлар эшчәнлегенә тыкшыну дәрәҗәсен билгеләү очен кулланыла торган күрсәткечләр

6.2. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан күрсәткечләре:

- мәжбүри таләпләрне бозулар арасыннан бетерелгән бозулар өлеше-50%;
- чираттагы календарь елга планлы контроль чарапарны үткәрү планын үтәү өлеше - 100%;
- контроль орган һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контроль чарапар уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятьләр өлеше - 10%;
- контроль чарапарның юкка чыгарылган нәтиҗәләре өлеше - 10%;
- тикшерү нәтиҗәләре буенча хокук бозулар ачыкланган контроль чарапар өлеше, әмма административ йогынты ясауның тиешле чарапары күрелмәгән - 5%;
- контроль орган материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд караплары өлеше - 75%;
- Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 2.7 һәм 2.9 статьялары нигезендә юкка чыгарылган караплардан тыш, контроль орган чыгарған карапларның гомуми саныннан суд тәртибендә юкка чыгарылган карапларның өлеше - 5%.

6.3. Индикатив курсәткечләр:

- 1) хисап чорында үткәрелгән планлы тикшерү чарапары саны;
- 2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль чарапар саны;
- 3) хисап чорында контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килү-килмәүне ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе нигезендә үткәрелгән планнан тыш тикшерү чарапары саны;
- 4) хисап чорында үткәрелгән үзара хезмәттәшлек белән контроль чарапларның гомуми саны;
- 5) хисап чорында уздырылган КНМның һәр төре буенча үзара хезмәттәшлек белән контроль чарапар саны;
- 6) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чарапарын кулланып үткәрелгән контроль чарапар саны;
- 7) хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитлар саны;
- 8) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган контроль чарапар саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль чарапар саны;
- 11) хисап чорында контроль чарапар нәтиҗәләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;
- 10) хисап чорында тикшерү чарапарын үткәрүне килештерү туринда прокуратура органнарына жибәрелгән гаризалар саны;
- 13) прокуратура органнарына хисап чорында прокуратура органнары тарафыннан килештерүдән баш тарткан контроль чарапар үткәрүне килештерү туринда гаризалар саны;
- 14) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;

15) риск категориясенә кертелгэн контроль объектларының нәркайсы риск категориясе буенча хисап чоры ахырына кертелсө;

16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;

17) хисап чорында контроль чараптар үткәрелгэн исәпкә алынган контролльдә тотылучы затлар саны;

18) хисап чорында контрольдә тотучы орган тарафыннан карап тикшерү срокы бозылган шикаятылэр саны;

19) контроль органнарының вазыйфаи затларының суд тәртибендә жибәрелгэн каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дәгъвалау турында хисап чорында дәгъва гаризалары саны;

22) контрольдә торучы затлар тарафыннан хисап чорында белдерелгэн таләпләрне канәгатьләндөрү турында карап кабул ителгэн суд тәртибендә жибәрелгэн контроль (кузәтчелек) органнары каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дәгъва белдерү турында дәгъвалар саны;

18) муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне тупас бозу белән үткәрелгэн һәм аларның нәтижәләре дөрес түгел дип танылды һәм (яисә) хисап чорында юкка чыгарылды торган контроль чараптары саны.

6.4. вәкаләтле орган, тәп күрсәткечләргә ирешү турында белешмәләрне һәм контроль төренең индикатив күрсәткечләре турында белешмәләрне күрсәтеп, ел саен муниципаль контроль турында (алга таба - еллык доклад) доклад әзерли, шул исәптән тәп күрсәткечләргә ирешүгә профилактик чараптарының һәм контроль (кузәтчелек) чараптарының йогынтысы турында да.

Контроль органның еллык доклады, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясындагы 10 өлеше нигезендә, Россия Федерациисе Хөкүмәте билгеләгэн таләпләргә жавап бирергә тиеш һәм ел саен 1 февральдән дә соңга калмыйча Интернет чөлтәрендә администрациянең рәсми сайтында урнаштырыла.

*Төзекләндерү өлкәсендә мәлкәти
контрольне гамәлгә ашыру
турында нигезләмәгә
1 нче күшүмтә*

Контроль объектларын муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру
кысаларында риск категориясенә керту критерийлары

1. Шактый риск категориясенә биналарга, төзелешләргә, корылмаларга, жир кишәрлекләренә (янәшәдәге территорияләргә) якын территорияләр керә.

- уртача куркыныч категориясенә биналарның, төзелмәләрнен, корылмаларның элмә такталары, фасады, кече архитектура формалары, стационар булмаган төзелмәләр һәм корылмалар, мәгълумат такталары, күрсәткечләр, киртәләү жайланмалары керә;

3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең барлық башка объектлары да түбән риск категориясенә керә.

*Төзекләндерү өлкәсендә мөлкәти
контрольне гамәлгә ашыру
турында нигезләмәгә
2 нче күшүмтә*

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру
кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы
индикаторлары исемлеге

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районның
авыл жирлеге территориисен төзекләндерү кагыйдәләрен бозу
билгеләрен ачыклау.

2. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы
объектларыннан һәм федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка
норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм
башка норматив хокукий актларында билгеләнгән хезмәтләрдән
инвалиларның файдалана алуын тәэмин итү максатларында чыгарылган
Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актларыннан
файдалану мөмкинлеген тәэмин итүгә карата мәжбүри таләпләр бозылу
билгеләрен ачыклау.

3. Дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан,
юридик затлардан, ижтимагый берләшмәләрдән, шәхси эшмәкәрләрдән,
гражданнардан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мәжбүри таләпләрне
бозу һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зиян китерү
куркынычы булу турында хәбәр итә ала торган мәгълүматлар килүе.

4. Контроль чара йомгаклары буенча ачыкланган мәжбүри таләпләрне
бозуларны бетерү турында күрсәтмәнең билгеләнгән срокка үтәлеше турында
мәгълүмат булмау.

*Төзекләндерү өлкәсендә мөлкәти
контрольне гамәлгә ашыру
турында нигезләмәгә
3 нче күшүмтә*

Тикшерү органы курсәтмәсе формасы

Контроль орган бланкы _____ (контрольдә тотыла торган затның тулы исеме күрсәтелә)

(контрольдә тотыла торган зат житәкчесенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта) күрсәтелә)

_____ (контрольдә тотыла торган затның урнашкан урыны адресы күрсәтелә)

N _____ , _____ визиты " " АКТ _____ (төзелеш елның урыны)
20 профилактик

Профилактик визит түбәндәгеләргә карата үткәрелде:

_____ (юридик затның, шәхси эшмәкәрнең исеме, фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

ИНН

_____ (юридик зат, шәхси эшмәкәр өчен)
адресы буенча яшәүче:

_____ (гражданың теркәлүе нәм факттагы яшәү урыны адресы)

адресы буенча урнашкан:

_____ (почта индексы, өлкә, шәһәр, урам, йорт)

_____ Профилактик визит муниципаль контроль турындағы Нигезләмә
кысаларында үткәрелде

_____ (контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча
йә элемтә видео-конференцияләрен куллану юлы белән)
сәгатьтән. ___. сәгатькә кадәр.

Профилактика визитын уздырганда _____

(житекченең, башка вазыйфаи затның яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленең, индивидуаль эшкуарның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта)

Контроль астындагы затның эшчәнлек төре:

Контроль объектлары
төрләре: _____

(Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контролъ турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1 өлешендә каралған саннын контроль объектлары төрләре күрсәтелә).

Контроль   объектларының   куркынычлык   категориясе:

Профилактик визит түбәндәге вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелгән:

Профилактика визитын үткәрү барышында түбәндәге мәсьәләләр буенча консультацияләр уздырылды (әгәр консультацияләр үткәрелсә):

Профилактика визитын үткәрү нәтиҗәләре буенча:

(контрольдә тотыла торған затка үз эшчәнлегенә карата куела торған мәжбүри таләпләр турында хәбәр итүгә күрсәтү йә

үзенә караган контроль объектларына, аларның риск критерийларына, нигезләргә һәм киметүнең тәкъдим ителә торған ысууллары турында

risk категориясе, шулай ук контроль контроль эшчәнлек төрләре, эчтәлеге hәм интенсивлыгы турында
(кузәтчелек) үткәрелә торган чаралар

контроль объектына карата, аның тиешле risk категориясенә каравыннан чыгып;

профилактик визит нәтижәләре буенча контроль объектларының турыдан-туры күзәтләвү ачыкланган очракта

закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү яисә мондый зыян (зыян) китерү куркынычы ачыкланганнар күрсәтелә

норматив хокукий акт таләпләрен билгели торган сылтама белән мәжбүри таләпләрне бозу)

Күшүлүп бирелгән документлар hәм материаллар исемлеге:

Профилактика визитын үткәрү акты белән танышты,

акт күчмермәсен барлык күшүмталар белән алды:

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), житәкче, башка вазыйфаи зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле вазыйфасына)

" " 20 ел _____
(имза)

*Төзекләндерү өлкәсендә мөлкәти
контрольне гамәлгә аширу
турында нигезләмәгә
4 нче күшүмтә*

Контроль орган күрсәтмәсөнөң формасы

Контроль орган бланкы

(контрольдә тотыла торган зат житәкчесе вазифасы күрсәтелә)

_____ (контрольдә тотыла торган затның тулы исеме
күрсәтелә) _____

_____ (контрольдә тотыла торган зат житәкчесенөң фамилиясе,
исеме, атасының исеме (булган
очракта)) _____

_____ (контрольдә тотыла торган затның
урнашкан урыны адресы күрсәтелә)

KYPCOTMØ

_____ (контрольдә тотылучы затның тулы исеме күрсәтелә юнәлеш килешендә)
ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында
Нәтижәләр буенча

_____ ,
(Контроль орган каары нигезендә контроль чараның төре hәм формасы
күрсәтелә)
үткәрелгән

_____ (контроль органның тулы исеме күрсәтелә)
каратা

_____ (контрольдә тотыла торган затның тулы исеме күрсәтелә) " _____"
елдан" _____" _____ елга кадәр

_____ (контроль чараны уздыру турында контроль орган актының исеме hәм
реквизитлары күрсәтелә) закон таләпләренөң мәжбүри _____
бозылуы ачыкланган:

(элеге мәжбүри таләпләр куелган норматив хокукый актларның структур берәмлекләрен күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозулар санап үтелә)

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) hем муниципаль контролль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенең 1 пунктында бәян ителгәннәр нигезендә

(Контроль органның тулы исеме күрсәтелә) түбәндәгеләрне күздә tota:

1. Ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны вакытында бетерү _____ 20 _____ елны кертеп.
  2. Белдерергә _____
-

(контроль органның тулы исеме күрсәтелә)

мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында, документлар hем мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне раслый торған белешмәләр белән, вакытына кадәр, " _____" вакытына кадәр 20 _____ елны кертеп.

Элеге күрсәтмәне билгеләнгән вакытта үтәмәү Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән жаваплылыкка тартыла.

(контроль чаралар
уздыруга вәкаләтле
зат вазыйфасы)

(контроль чаралар
уздыруга вәкаләтле
вазыйфаи зат
имзасы)

(контроль чаралар үткәрүгә
вәкаләтле вазыйфаи затның
фамилиясе, исеме, атасының
исеме (булган очракта))